

10 šalies žiniasklaidos ir žurnalistų organizacijų, vienijančios keliasdešimt redakcijų ir daugiau kaip 600 žurnalistų, kreipiasi į politikus ir perspėja - politikų bandymai kištis į visuomeninio transliuotojo - Lietuvos radijo ir televizijos - vadovo rinkimus yra netoleruoti, to negali būti demokratinėje šalyje, o visus šiuos procesus jau stebi tarptautinė bendruomenė, vertinanti žodžio laisvę pasaulio šalyse. Tad jei politikai Seime imsis iniciatyvos LRT vadovo konkurso metu koreguoti įstatymus, tai bus traktuojama ne tik kaip politikų bandymas užvaldyti LRT, bet ir numuš Lietuvą spaudos laisvės indekse žemyn iš pirmojo dešimtuko.

Būtent todėl Visuomenės informavimo etikos asociacija (VIEA), vienijanti minėtas žiniasklaidos ir žurnalistų organizacijas, ragina Seimą, Vyriausybę ir Prezidentūrą nepradėti įstatymo korekcijų vykstant LRT vadovo konkursui.

Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirmininko Dainiaus Radzevičiaus teigimu, įstatymai negali būti keičiami dėl vieno ar dviejų žmonių, nes toks žingsnis būtų politiškai nekorektiškas ir net galimai korupcinis.

„Diskutuoti apie LRT įstatymo nuostatų keitimą yra svarbu ir tai turi vykti, tačiau tikrai ne šiame etape ir ne dėl vieno ar kelių žmonių, kurie pretenduoja tapti LRT vadovais. Akivaizdu, kad LRT Taryba pagal galiojantį įstatymą turėtų atlikti savo pareigą ir išrinkti LRT vadovą, o įstatymas negali būti keičiamas tik siekiant įtraukti naują narį į LRT tarybą, palankų vienai ar kitai politinei pusei“, – sako D. Radzevičius.

Interneto žiniasklaidos asociacijos (IŽA) pirmininkės Linos Bušinskaitės teigimu, akivaizdu, kad LRT taryba neišnaudojo visų galimybių ir neatliko savo darbo iki galo, o galbūt tik imitavo jį.

„Visų pirma, LRT vadovo konkursas turi būti plačiai viešinamas, siekiant pritraukti kuo daugiau kandidatų, o ne vykti uždarame rate. Taip pat žiniasklaidos bendruomenė kėlė daug klausimų dėl viešų kandidatų debatų ciklo, tačiau, deja, jie nevyko, nes vienas iš kandidatų atsisakė. Viešus debatus turėtų kaip tik rengti LRT taryba – jos tikslas turėtų būti kuo plačiau įvertinti kandidatus. Tad LRT Taryba neturėtų pati savęs dirbtinai statyti į patinę situaciją, ypač, kai ankstesnės patirtys rodo, jog dabartinė tvarka nėra tokia jau bloga, kaip bandoma ją piešti“, – sako L. Bušinskaitė.

Pasak jos, įstatymas neturi būti keičiamas tik dėl vieno LRT tarybos nario įtraukimo, nes tai grėsmė žodžio laisvei ir žiniasklaidos nepriklausomumui. Jei vyks platesnės diskusijos dėl

LRT įstatymo keitimo, neabejotinai, reikia tartis su žiniasklaidos bendruomene, o ne politikams su politikais ir taip pat kalbėti apie platesnius pakeitimus. Pavyzdžiui, dėl LRT vadovo kadencijų ribojimų – analogiškai kaip ir numatyta naujoje Visuomenės informavimo etikos komisijoje (VIEK), kuri sprendžia žiniasklaidos etikos klausimus ir nuo šiol dirbs kadencijomis.

Žiniasklaidos organizacijų nuomone, jei LRT taryba nesugeba niekaip išrinkti LRT generalinio direktoriaus, ji turėtų atsistatydinti, turėtų būti formuojama naujos sudėties LRT taryba, o LRT vadovauti laikinai skiriamas neutralus žmogus, kol bus išrinktas LRT vadovas naujai kadencijai.

Taip pat žiniasklaidos ir žurnalistų bendruomenė jau informavo tarptautines organizacijas apie Lietuvoje vykstančias diskusijas ir bandymus keisti LRT įstatymą, siekiant išrinkti vadovą visuomeniniam transliuotojui, kai to nepavyko padaryti po dviejų bandymų abiem kandidatams pirmą ir antrą kartą surinkus po lygiai LRT tarybos balsų.

